

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *J. Bevilaqua Borsody Béla*
Cím: *Pest királyi szabadváros tűzrendtartása kétszáz évvel ezelőtt*
Forrás: *Pest*

Osztályozás

Tárgy

614.84

Hely

Idő

"174/194"

Személy

Bp.
(Hely)

1944. IV. 29.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

A LÉGOLTALOM ŐSE:

PEST KIRÁLYI SZABADVÁROS TŰZRENDTARTÁSA KÉTSZÁZ ÉVVEL EZELEŐTT

Pest város Nemes Tanácsa 1749 augusztus 13-án adta ki tizenkilenc esztendővel ezelőtt 1730 március 13-án elrendelt tűzi rendtartása pótló rendelkezését. A kétszázévesztendő rendezés pompásan mutatja a mai légoltalmi rendelkezések szellemének magyar ősiségét.

Az új Regula megrója a pesti polgárságot, hogy a két legutóbbi pusztító tüzeset során *szavatosan viselkedett*. Az egyik tüzeset az *Uj Világ* nemzeti városfertyályban — ez a mai *Semmelweis-utca* — a *Pisztory*-utóbb *Muzslag*-familia házában, a másik szintén a városfalak alján, a *Werner Ignác* polgári szabómester házában, a *Váci*, másként *Bécsi Kapu* mellett, a mai *Kristóf-téren* pusztított.

A Regula szigorúan megintja a városi tűzoltásba beszervezett kézműves céheket, *»vegyék a legkomolyabban fontolóra a regulázást, tartsanak utcanégy-szögenként megbeszélő összejöveteleket, olvassassák fel a Regulát, azt minden öregmester, ifjúmester, legény és más szóról-szóra tanulja meg.* Senki

ne csapjon siralmas jajveszékelt, mert a minapi veszett lármában az ol-tásra vonatkozó parancsokat nem lehetett megérteni!

Fegyveres őrség a tolvajok ellen

A Regula fegyveres polgárőrséget állít fel az alkalmi tolvajok ellen. A mészáros, a puskaműves és a vendégfogadós céh tagjai kardosan, puskásan adják az őrséget. Nincs részük az ol-tásban, hanem rendet tartanak. Parancsoló fejük a városi darabontheadnagy, a város kapitányának első tisztje, azaz a városi rendőrhadnagy. »Ez a három Céh a tüzilármára menten állja az égő ucca alvégét és felvégét, fegyveresen veri szét ácsorgó és lábatlankodó népséget, hogy »az ne légyen útjában a munkára kirendelt szorgos polgárságnak«.

A városi darabontörmester elcsapattatás terhe mellett intézkedjen arról, hogy a Városházán őrzött vízpuskákat, a bőrből való kézivödöröket, a lajtorjákat és a tetőszaggató gamókat

a városi darabontörmester és az alabárdos éjjeli baktárság kézi tárgyakon azonnal az égő házhoz vigye.

Ha kell, a darabontörmester rendeljen ki a fentiek segítségére polgárokat.

Büntetés: hat ezüst rénes forint

A szekerekre szerelt víztartó lajtok ne zárt fészerekben, hanem könnyen hozzáférhető nyilvános tereken és lezáratlan kapualjakban álljanak. A tűzirendre külön tűzikomiszáros, vagyis biztos rendeltetik ki és pedig az egyik városi senator úr. Ez vizitálja végig a lajtokat és bízza egy-egy polgárra. *Ha a kirendelt vízespolgár nem gondoskodik a vízeslajtok megtöltéséről, minden esetben hat ezüst rénesforinttal bírságotatik meg, fellebbezésnek hely nem adatván!* Gyalázatos dolog, — mondja a Regula — hogy a házak padlásai tömve vannak könnyen gyulladó holmival, fával, sajtárokkkal, hordókkal, gabonával, szalmával és haszontalan kacattal! Ezt kiki azonnal hordassa le! »Ha a polgárság a Város, a szomszédjai és a maga dolgát nem veszi a szívére, a Nemes Tanács irgalmatlanul és a legkeményebb szigorúsággal orolja meg a szófogatatlanságot!« Parazsas hamut senki ne tartson a padláson, csakis falazott kamrában vagy legalább is agyaggal kikent fakamrában.

Vegye szívére a polgárság a Regulát és tanulja meg, hogyha Városunkra szakadna a tűzivesedelem — amitől a felséges Uristen óvjon meg bennünket — akkor ne legyen olyan gyalázatos kavarodás, amilyen a minapi volt.

Ilyen pátriárkális rendet vágott eleink városa, amiből még az is érdekes, hogy a mai leventék és cserkészek eleivel, a kézműves inassággal is rendelkezett.

Dr. Bevilaqua Borsody Béla